

9/1/80

รูปแบบความสัมพันธ์เชิงสาเหตุของตัวแปรกลวิธีการเรียน และผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน
วิชาภาษาอังกฤษของนักเรียนระดับมัธยมศึกษาปีที่ 5 กรุงเทพมหานคร

นายพิทักษ์ นิลนพคุณ

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาครุศาสตรบัณฑิต

สาขาหลักสูตรและการสอน

บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

พ.ศ. 2539

ISBN 974-634-345-9

ลิขสิทธิ์ของบัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

A MODEL OF CAUSAL RELATIONSHIPS OF LEARNING STRATEGY VARIABLES
AND ENGLISH LEARNING ACHIEVEMENT OF MATHAYOM SUKSA
FIVE STUDENTS, BANGKOK METROPOLIS

Mr. Phithack Nilnopkoon

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

A Dissertation Submitted in Partial Fulfillment of the Requirements

for the Degree of Doctor of Philosophy

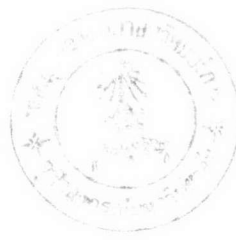
Curriculum and Instruction Program

Graduate School

Chulalongkorn University

1996

ISBN 974-634-345-9

หัวข้อวิทยานิพนธ์ รูปแบบความสัมพันธ์เชิงสาเหตุของตัวแปรกลวิธีการเรียน และผล
สัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาภาษาอังกฤษของนักเรียนระดับมัธยมศึกษาปีที่
5 กรุงเทพมหานคร

โดย นายพิทักษ์ นิลนพคุณ

ภาควิชา คณะกรรมการบริหารหลักสูตรคุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาหลักสูตรและการ
สอน

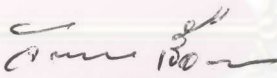
อาจารย์ที่ปรึกษา รองศาสตราจารย์ ดร.สุมิตรา อังวัฒนกุล

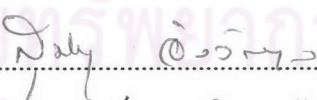
อาจารย์ที่ปรึกษาร่วม รองศาสตราจารย์ ดร. ทวีวัฒน์ ปิตยานนท์

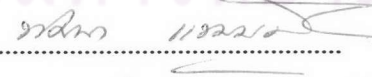
บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย อนุมัติให้บัณฑิตวิทยาลัยฉบับนี้เป็นส่วนหนึ่ง
ของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาวิทยาศาสตรบัณฑิต

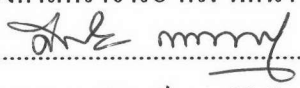

..... คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย
(รองศาสตราจารย์ ดร. สันติ อังสุวรรณ)

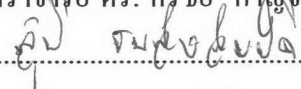
คณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์

..... ประธานกรรมการ
(รองศาสตราจารย์ ดร. จันทร์เพ็ญ เชื้อพานิช)

..... อาจารย์ที่ปรึกษา
(รองศาสตราจารย์ ดร. สุมิตรา อังวัฒนกุล)

..... กรรมการ
(รองศาสตราจารย์ ดร. ทิสนา แคมมณี)

..... กรรมการ
(รองศาสตราจารย์ ดร. ศิริชัย กาญจนวาสี)

..... กรรมการ
(ดร. สุณี ธารสารสมบัติ)

นายพิทักษ์ นิลนพคุณ : รูปแบบความสัมพันธ์เชิงสาเหตุของตัวแปรกลวิธีการเรียน และผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาภาษาอังกฤษของนักเรียนระดับมัธยมศึกษาปีที่ 5 กรุงเทพมหานคร (A MODEL OF CAUSAL RELATIONSHIPS OF LEARNING STRATEGY VARIABLES AND ENGLISH LEARNING ACHIEVEMENT OF MATHAYOM SUKSA FIVE STUDENTS, BANGKOK METROPOLIS) อ.ที่ปรึกษา รศ. ดร.สุมิตรา อังวัฒนกุล, รศ. ดร. ทวีวัฒน์ ปิตยานนท์, 343 หน้า. ISBN 974-634-345-9

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) วิเคราะห์เส้นทางความสัมพันธ์ของตัวแปรกลวิธีการเรียน และผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาภาษาอังกฤษของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 2) สร้างรูปแบบความสัมพันธ์ของตัวแปรกลวิธีการเรียนและผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนที่มีนัยสำคัญ และ 3) นำเสนอกิจกรรมการเรียนการสอนกลวิธีการเรียนสำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 วิธีดำเนินการวิจัยแบ่งเป็น 2 ขั้นตอน ขั้นตอนแรกวิเคราะห์และสร้างรูปแบบความสัมพันธ์เชิงสาเหตุของตัวแปรกลวิธีการเรียน ที่มีอิทธิพลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาภาษาอังกฤษ เครื่องมือการวิจัยประกอบด้วย แบบสำรวจกลวิธีการเรียนวิชาภาษาอังกฤษ และแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาภาษาอังกฤษ กลุ่มตัวอย่างประชากรเป็นนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 จำนวน 363 คน ได้มาด้วยวิธีการสุ่มแบบการแบ่งชั้น การวิเคราะห์ข้อมูลใช้วิธีการวิเคราะห์เส้นทาง (Path Analysis) ขั้นตอนที่สอง พัฒนากิจกรรมการเรียนการสอนกลวิธีการเรียนที่ส่งผลกระทบต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาภาษาอังกฤษของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 แล้วนำไปให้ผู้ทรงคุณวุฒิ และครูภาษาอังกฤษประเมินในการสัมมนา ปรับปรุง แล้วนำไปทดลองใช้กับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 จำนวน 20 คน แล้วนำผลการทดลองมาวิเคราะห์ ด้วยการทดสอบค่าที (t-test)

ผลการวิจัยสรุปได้ดังนี้

1. รูปแบบความสัมพันธ์ของตัวแปรกลวิธีการเรียนที่มีผลทั้งทางตรงและทางอ้อมสูงสุดต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาภาษาอังกฤษประกอบด้วยกลวิธีการประเมินตนเอง การฝึกปฏิบัติ การเชื่อมโยงความคิด จินตนาการ และเสียง และการใช้ท่าทาง การจัดทำโครงสร้างเพื่อการเรียนรู้ การทบทวน และการดูแลอารมณ์และลดความกังวลตามลำดับ กลวิธีการเรียนที่ส่งผลกระทบต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนทางตรงอย่างเดี่ยวยุที่สุด คือ การรับและส่งสาร กลวิธีการเรียนที่ส่งผลกระทบต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนทางอ้อมอย่างเดี่ยวยุที่สุด คือ การมุ่งความสนใจสู่การเรียน รองลงมาคือ การร่วมมือกับผู้อื่น การให้กำลังใจตนเอง การเคาะโดยใช้ปัญญา การถาม และการจัดระเบียบและวางแผนการเรียนตามลำดับ สำหรับตัวแปรการเชื่อมโยงความคิด จินตนาการและเสียง และการใช้ท่าทาง และการทบทวน ส่งผลในทางลบต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน

2. กิจกรรมการเรียนการสอนกลวิธีการเรียนที่พัฒนาจากกลวิธีการเรียนที่มีผลกระทบรวมมากที่สุด 4 ตัวแปร ซึ่งได้แก่ การประเมินตนเอง การฝึกปฏิบัติ การจัดทำโครงสร้างเพื่อการเรียนรู้ และการมุ่งความสนใจสู่การเรียน ได้รับการประเมินจากผู้ทรงคุณวุฒิว่าอยู่ในเกณฑ์ดี และเมื่อนำไปทดลองใช้ พบว่า ผลการสอนกลวิธีการเรียนคะแนนหลังการสอนของนักเรียนสูงกว่าคะแนนก่อนการสอนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และผลการสำรวจเจตคติเกี่ยวกับกลวิธีการเรียน คะแนนเจตคติหลังการสอนของนักเรียนสูงกว่าก่อนการสอนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ภาควิชา คณะกรรมการบริหารหลักสูตรและคณาจารย์
สาขาวิชา หลักสูตรและการสอน
ปีการศึกษา 2538

ลายมือชื่อนิติ W. Kongsak
ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษา Jaly
ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษาร่วม

C340033 : MAJOR MAJOR CURRICULUM AND INSTRUCTION
KEY WORD: MODEL / RELATIONSHIPS / LEARNING STRATEGIES / ENGLISH ACHIEVEMENT
PHITHACK NILNOPKOON : A MODEL OF CAUSAL RELATIONSHIPS OF
LEARNING STRATEGY VARIABLES AND ENGLISH LEARNING
ACHIEVEMENT OF MATHAYOM SUKSA FIVE STUDENTS, BANGKOK
METROPOLIS. THESIS ADVISOR: ASSO. PROF. SUMITRA ANGWATTANAKUL, Ph.D.,
ASSO. PROF. TAWEEWAT PITAYANON, Ph.D., 343 pp.
ISBN 974-634-345-9

The research purposes were to 1) analyze the causal relationships of learning strategy variables and English learning achievement of mathayom sukxa five students; 2) construct the model of significant relationships of learning strategy variables and English learning achievement; and 3) propose learning and teaching activities in learning strategies for mathayom sukxa five students. The research procedure was divided into two steps. First step was to analyze and construct the model of causal relationships of learning strategy variables and English learning achievement. The research instruments comprised a survey English learning strategies and an English learning achievement test. The sample consisted of 363 mathayom sukxa five students obtained by stratified random sampling. The data were analyzed by means of path analysis. Second step was to develop learning and teaching activities for learning strategies which had high total effects on English learning achievement. Then introduced the learning and teaching activities to the seminar for the assessment by experts and English teachers, and tried out with 20 mathayom sukxa five students. The results of trying out were analyzed by t-test procedures.

The research findings were as follows:

1. A derived model of causal relationships of English learning strategy variables which had the highest direct effect and indirect effect on the English learning achievement comprised self evaluation, practice, creating metal linkages, images and sounds and employing action, reviewing, creating structure for input and output, and taking care of emotion and lowering anxiety, respectively. The learning strategy which had the highest direct effect only was receiving and sending messages. The learning strategies which had the highest indirect effect only was centering at learning, followed by cooperation with others, encouraging yourself, guessing intelligently, asking questions, and arranging and planning for learning, respectively. The creating metal linkages, images and sounds and employing action and reviewing variables had negative effects on the learning achievement.

2. The learning and teaching activities developed from learning strategies which had the highest total effects included self evaluation, practice, creating structure for input and output, and centering at learning, were assessed by experts and English teachers as good activities. When employing the activities with the students, the result revealed that the scores after teaching were significantly higher than the scores before teaching at .05 level ($P < .05$) and the result of surveying the attitudes towards learning strategies showed that the scores after teaching were significantly higher than the scores before teaching at .05 level ($P < .05$).

ภาควิชา คณะกรรมการบริหารหลักสูตรคุษฎุบัณฑิต
สาขาวิชา หลักสูตรและการสอน
2538
ปีการศึกษา

ลายมือชื่อนิสิต *Phithack Nilnopkoon*
ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษา *Sumitra Angwattanakul*
ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษาร่วม *in*

กิตติกรรมประกาศ

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จลุล่วงด้วยดี ด้วยความกรุณา ความช่วยเหลือ ให้ข้อคิดเห็น คำแนะนำและเอาใจใส่อย่างดียิ่งของ รองศาสตราจารย์ ดร.สุมิตรา อังวัฒนกุล อาจารย์ที่ปรึกษา และรองศาสตราจารย์ ดร.ทวีวัฒน์ ปิตยานนท์ อาจารย์ที่ปรึกษาร่วม ผู้วิจัยขอขอบพระคุณเป็นอย่างยิ่งไว้ ณ โอกาสนี้

ขอขอบพระคุณอาจารย์ทุกท่านที่สอนผู้วิจัย ขณะที่ศึกษาระดับคุณวุฒิปริญญาตรี

ขอขอบพระคุณ ผู้ทรงคุณวุฒิทุกท่านที่ได้ให้ความอนุเคราะห์ตรวจแก้และให้ข้อเสนอแนะในการจัดทำแบบสำรวจ แบบทดสอบ และกิจกรรมการเรียนการสอนกลวิธีการเรียน

ขอขอบคุณ เพื่อนร่วมงานทุกท่านที่ให้ความช่วยเหลือในการเก็บรวบรวมข้อมูล และเป็นกำลังใจแก่ผู้วิจัยเสมอมา และขอขอบคุณ ดร.สุเทพ บุญซอ่อน แห่งโรงเรียนสาขাপัญญารังสิต ที่ได้ช่วยเหลือให้คำแนะนำในการทำวิจัยครั้งนี้

ขอขอบคุณอาจารย์และนักเรียน โรงเรียนต่าง ๆ ที่ให้ความร่วมมืออย่างดีในการเก็บรวบรวมข้อมูล

ขอขอบคุณครอบครัวที่ให้ความช่วยเหลือ ร่วมมือ และสนับสนุนการเรียนของผู้วิจัยอย่างดียิ่ง

ขอขอบคุณเพื่อน ๆ และทุก ๆ ท่านที่มีส่วนให้การศึกษาเล่าเรียนของผู้วิจัยสำเร็จได้

ขอขอบคุณบัณฑิตวิทยาลัยที่ให้ทุนจำนวนหนึ่งสำหรับการวิจัย

ประโยชน์และคุณค่าอันพึงมีจากการวิจัย ผู้วิจัยขอบูชาพระคุณบิดามารดาผู้ซึ่งเป็นแรงบันดาลใจให้ผู้วิจัยมีความมานะพากเพียรในการศึกษาเล่าเรียนจนถึงบัดนี้

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

พิทักษ์ นิลนพคุณ

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย	ง
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ	จ
กิตติกรรมประกาศ	ฉ
สารบัญตาราง	ช
สารบัญแผนภาพ	ญ
บทที่	
1 บทนำ	1
ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา	1
วัตถุประสงค์ของการวิจัย	25
ขอบเขตของการวิจัย	26
ข้อตกลงเบื้องต้น	27
คำจำกัดความของคำศัพท์ที่ใช้ในการวิจัย	27
สมมุติฐานในการวิจัย	30
ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับจากงานวิจัย	34
2 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	35
กลวิธีการเรียน	35
ความสำคัญและประโยชน์	38
องค์ประกอบของกลวิธีการเรียน	41
การนำกลวิธีการเรียนไปประยุกต์ใช้กับการเรียนภาษาต่างประเทศ	58
งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	89
กิจกรรมการเรียนการสอนกลวิธีการเรียน	105

สารบัญ (ต่อ)

	หน้า	
3	วิธีดำเนินการวิจัย	114
	ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง	114
	เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย	116
	การเก็บรวบรวมข้อมูล	122
	การวิเคราะห์ข้อมูล	123
4	ผลการวิเคราะห์ข้อมูล	128
5	กิจกรรมการเรียนการสอนกลวิธีการเรียนวิชาภาษาอังกฤษ	160
6	สรุปผลการวิจัย อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ	173
	สรุปผลการวิจัย	173
	อภิปรายผล	180
	ข้อเสนอแนะ	191
	รายการอ้างอิง	195
	ภาคผนวก	202
	ภาคผนวก ก. รายนามผู้ทรงคุณวุฒิ	203
	ภาคผนวก ข. รายชื่อ โรงเรียนที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง	204
	ภาคผนวก ค. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย	205
	ภาคผนวก ง. แผนการสอนกลวิธีการเรียน	249
	ภาคผนวก จ. การวิเคราะห์หนังสือเรียนวิชาภาษาอังกฤษ	301
	ภาคผนวก ฉ. รูปแบบความสัมพันธ์ ที่มีความสอดคล้องกับข้อมูลเชิงประจักษ์ โดยมีการตัดตัวแปร 2 ตัวแปร ที่ไม่ส่งผลต่อผลสัมฤทธิ์ทาง การเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ	339
	ประวัติผู้เขียน	343

สารบัญแผนภาพ

แผนภาพที่		หน้า
1	การจัดองค์ประกอบของกลวิธีการเรียนของออกซ์ฟอร์ด	11
2	รูปแบบสมมุติฐานความสัมพันธ์เชิงสาเหตุของตัวแปรกลวิธีการเรียน ที่มีอิทธิพลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาภาษาอังกฤษของนักเรียน ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 กรุงเทพมหานคร	33
3	กรอบงานการวิเคราะห์กระบวนการเรียนการสอน	45
4	รูปแบบและค่าสัมประสิทธิ์เส้นทางของระบบความสัมพันธ์แบบเต็มรูป ซึ่งแสดงเส้นทางเฉพาะที่มีนัยสำคัญ (Significant Path)	136
5	รูปแบบและค่าสัมประสิทธิ์เส้นทางของระบบความสัมพันธ์ ตามสมมุติฐาน	142
6	รูปแบบความสัมพันธ์เชิงสาเหตุของตัวแปรกลวิธีการเรียนต่าง ๆ ที่มี อิทธิพลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาภาษาอังกฤษของนักเรียน ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 ที่มีความสอดคล้องกับข้อมูลเชิงประจักษ์ (ปรับปรุง ใหม่ครั้งที่ 1)	154
7	รูปแบบความสัมพันธ์เชิงสาเหตุของตัวแปรกลวิธีการเรียนต่าง ๆ ที่มี อิทธิพลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาภาษาอังกฤษของนักเรียน ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 ที่มีความสอดคล้องกับข้อมูลเชิงประจักษ์	177

สารบัญตาราง

ตารางที่		หน้า
1	เปรียบเทียบกลวิธีการเรียนระหว่างไวน์สไตน์กับออกซ์ฟอร์ด	55
2	จำนวนตัวอย่างประชากรที่เป็นนักเรียนในแต่ละโรงเรียน	115
3	ค่ามัชฌิมเลขคณิต ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ แบบเพียร์สันของตัวแปรที่ใช้ในการศึกษา (N = 363 คน)	131
4	แสดงการใช้กลวิธีการเรียนของกลุ่มตัวอย่าง 363 ราย โดยพิจารณาจาก ค่ามัชฌิมเลขคณิต	133
5	ค่าสัมประสิทธิ์เส้นทางที่ได้จากการวิเคราะห์รูปแบบความสัมพันธ์ แบบเต็มรูป	137
6	ค่าสัมประสิทธิ์เส้นทางที่ได้จากการวิเคราะห์รูปแบบความสัมพันธ์ ตามสมมติฐาน	143
7	ค่าสัมประสิทธิ์เส้นทางที่ได้จากการวิเคราะห์รูปแบบความสัมพันธ์ ที่ปรับปรุงครั้งที่ 1	149
8	ค่า R^2 (ของผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาภาษาอังกฤษ) ค่า R^2_{adj} (หรือค่า M) ค่า Q และค่า W ของรูปแบบความสัมพันธ์ 3 รูปแบบ	152
9	ปริมาณผลกระทบทางตรง ผลกระทบทางอ้อม และผลกระทบรวม จากตัวแปรต่าง ๆ ที่ศึกษาที่มีผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน วิชาภาษาอังกฤษ	158
10	ความคิดเห็นของผู้เข้าร่วมสัมมนาที่มีต่อกิจกรรมการเรียนการสอน กลวิธีการเรียน	168
11	คะแนนเฉลี่ยความรู้ความเข้าใจในกลวิธีการเรียนก่อนและหลังการสอน ...	171
12	คะแนนเฉลี่ยด้านเจตคติเกี่ยวกับกลวิธีการเรียนก่อนและหลังการสอน	172